

Chapit 21

Nan chapit sa a, n ap jwenn:

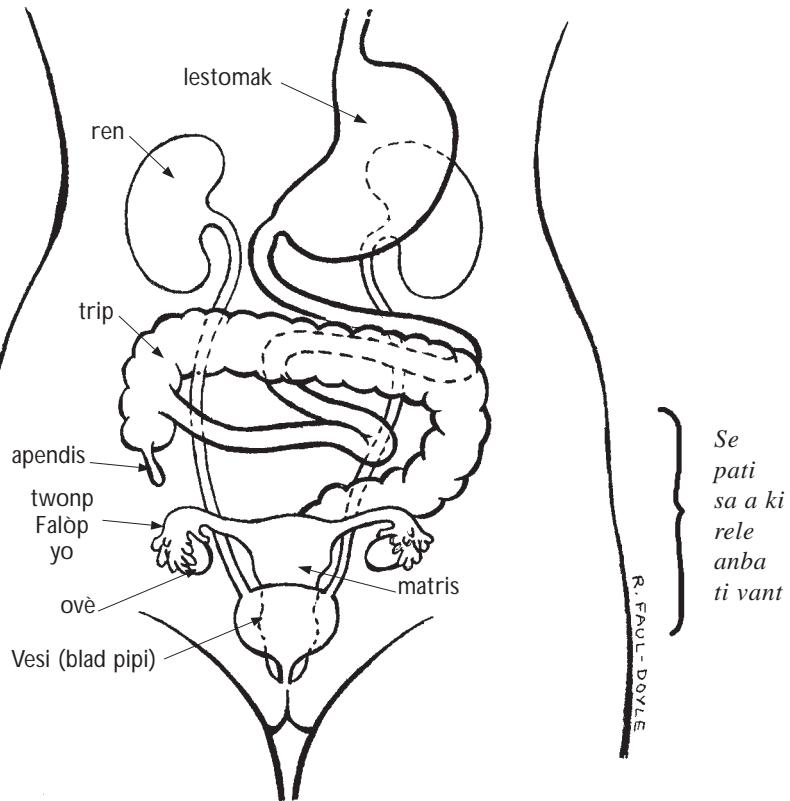
Gwo doulè sanzatann anba ti vant.....	354
Divès kalite doulè anba ti vant	354
Lè nou gen règ nou	354
Apre akouchman, avòtman oubyen	
fòs kouch	355
Ansanm ak lafyèv	355
Ansanm ak dyare	355
Pandan gwosès	355
Lè nap pipi.....	355
Lè n ap bay san oubyen dlo blanch oubyen	
dlo jòn nan vajen	355
Pandan kontak seksyèl yo	356
Lè n ap fè mouvman, lè n ap maché	
oubyen lè n ap leve chay	356
Nan tan ki pase ant lè règ la vini ak lè	
règ la tounen.....	356
Lè n pokò gen plis pase 3 semèn	
depi nou mete yon esterilè	356
San ankenn lòt siy	356
Kèk kesyon sou doulè anba ti vant	357

Kijan pou n sèvi ak enfòmasyon nou jwenn nan chapit sa a:

1. Pou gwo doulè sanzatann nan vant, gade nan paj 354 epi suiv konsèy nou jwenn yo.
2. Soti nan paj 354 rive nan paj 356, n ap jwenn enfòmasyon sou divès kalite doulè. N ap jwenn enfòmasyon an detay sou pi fò pwoblèm sa yo nan kèk lòt pati nan liv la. Konsa, pou n jwenn plis enfòmasyon, ale nan paj nou jwenn nan lis la.
3. Si n pokò ka fin konnen ki sa k lakòz doulè a, se pou n ale nan kesyon ki nan paj 357 yo.
4. Gade nan paj 530, n ap wè ki jan pou nou egzamine yon fanm k ap soufri ak vant fè mal.

Doulè anba ti vant

*Se anba ti vant
fanm nou jwenn
pati nan kò a ki
la pou fè pitit
ansanm ak kèk lòt
pati andedan kò
fanm nan.*

Pi fò fanm soufri ak doulè anba ti vant pou pi piti yon fwa nan lavi yo. Anpil fwa, yo aprann medam yo se yon bagay nòmal pou yo gen doulè konsa. Poutèt sa, fòk yo reziyen yo pou yo soufri an silans. Gen kèk moun ki panse doulè a pokò grav toutotan fanm nan sou de pye 1, toutotan 1 ap mache oubyen pale. Men lè yon fanm tann twòp tan anvan 1 chache laswenyay, li kapab trape gwo enfeksyon, li ka vin pa ka fè pitit, li ka fè fos kouch epi li ka menm pèdi lavi li.

Chapit sa a pale sou divès kalite doulè anba ti vant (anba lonbrit) ansanm ak sa ki ka lakòz yo. Gen doulè anba ti vant ki rive tizonnen fanm nan jouk nan pati ki pi wo lonbrit li. Doulè sa yo ka gen lòt kèz. Gen kèk doulè anba ti vant ki ka reponn li jouk nan bout anba do a. Si n gen yon doulè ki pa sanble ditou ak sa nou jwenn nan chapit sa a, se pou n al wè yon travayè sante ki te resevwa bon jan fòmasyon pou konsilte n nan vant.

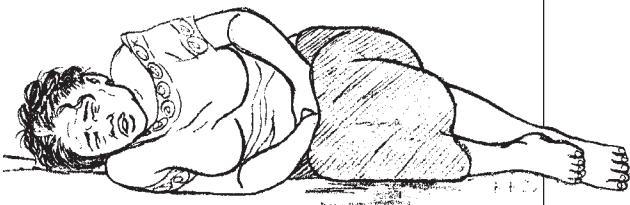
➤ Doulè se pa yon bagay nòmal nan lavi yon fanm - lè n gen doulè, sa vle di gen yon bagay ki pa mache byen. Pa tann sa vin pi grav. Chache laswenyay anvan n rive nan yon eta kote n pa ka kanpe, kote n pa ka mache oubyen kote n pa ka pale.

Gwo doulè sanzatann anba ti vant

Gen kèk pwoblèm doulè anba ti vant ki se ka ijan. **Si nou gen nenpòt nan siy danje sa yo, fòk nou kouri nan lopital ki pi pre a.** Yon travayè sante ki gen bon jan fòmasyon ap gen pou 1 konsilte n nan vant, nan basen epi li ka oblige fè kèk analiz espesyal pou nou. N ap jwenn plis enfòmasyon sou kijan yo fè egzamen vant ak egzamen basen nan paj 530.

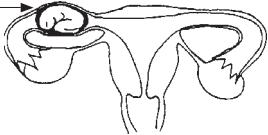
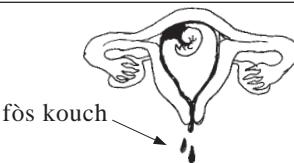
Siy danje:

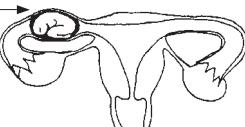
- gwo doulè sanzatann anba ti vant
- gwo lafyèv
- kè plen ak vomisman
- vant anfle ki rèd tankou yon bout bwa
- vant ki pa bay ankenn son (ankenn bri)

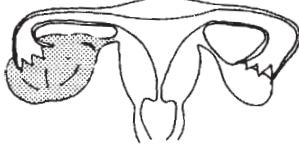
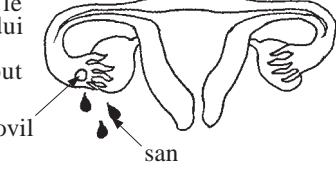

Divès kalite doulè anba ti vant

Gen plizyè pwoblèm ki ka ban nou doulè anba ti vant. Nou gen dwa gen pwoblèm pou n konnen kote pwoblèm nan soti, paske gen plizyè pati andedan vant nou ki toupre youn ak lòt.

Ki kalte doulè	Ki sa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
Nou gen règ nou oubyen règ nou pa vini lè 1 te dwe vini an epi nou gen gwo doulè nou pa t janm genyen anvan	gwosè ekstra-iteren (andeyò matris la)	 Ka ijan ! Kouri lopital touswit	73
Doulè san rete pandan nou gen règ nou	 fibwòm	Chache kote yo pale de "doulè, lè n ak règ nou" ak "pwoblèm nan matris" Sèvi ak yon medikaman pou ti doulè	50 380 482
Lakranp pandan nou gen règ nou	Kontraksyon nòmal matris la. Gen kèk fòm esterilè ki ka fè doulè sa a vin pi rèd	Chèche kote yo pale de "doulè, lè nou gen règ nou"	50
Si règ nou an reta	 fòs kouch	Si doulè a vin pi grav, kouri lopital	234

Ki kalte doulè	Ki sa ki lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
Doulè apre akouchman, fòs kouch oubyen	enfeksyon nou trape paske gen kèk moso plasennta ki rete nan matris nou oubyen paske gen kèk mikwòb ki te antre nan matris nou pandan akouchman oubyen avòtman.	Gade "enfeksyon nan matris" ak "enfeksyon apre avòtman".	97 255
Gwo doulè ansanm ak lafyèv (enfeksyon) pandan nou genyen yon MST oubyen apre nou sot genyen 1 oubyen yon enfeksyon nan basen sou yon bò vant nan, ak lafyèv, kè plen, vomisman, epi nou pa janm anvi manje.	 <p>Yon lòt enfeksyon nan basen oubyen yon abse nan vant (abse nan basen)</p> <p>apendisit oubyen yon lòt enfeksyon nan trip</p> <p>enfeksyon nan ren</p>	<p>Ka ijan Kouri lopital san pèdi tan.</p> <p>Ka ijan Kouri lopital san pèdi tan.</p> <p>Chache kote yo pale de "enfeksyon nan vesi (blad pipi) ak "enfeksyon nan ren".</p>	272 366
Doulè ansanm ak dyare	Enfeksyon nan trip mikwòb oubyen parazit lakòz	Chache kote yo pale de "dyare"	298
Gwo doulè nan 3 premye mwa gwochè yo ak, anpil fwa, yon san k ap fè ale vini sou nou	 <p>Gwosè ekstra-iteren (andeyò matris la)</p>	Ka ijan! Kouri lopital san pèdi tan	73
Gwo doulè nan 3 premye mwa gwochè yo, kit gen san, kit pa gen san	 <p>Plasennta a ap detache soti nan matris la</p>	Ka ijan ! Kouri lopital san pèdi tan	73
Ti doulè tanzantan pandan gwosè	Sa gen dwa nòmal	Nou pa bezwen ankenn tretman	
Doulè ansanm ak maladi pipi san rete	enfeksyon nan vesi oubyen nan ren	Chache kote yo pale de: "enfeksyon nan vesi ak nan ren"	366
Doulè ak pipi san	pyè nan ren	ak "pyè nan ren oubyen pyè nan vesi"	369
Doulè pandan n ap bay dlo blanch oubyen dlo jòn oubyen ti san nan vajen. Doulè sa a konn mache ak lafyèv tou	 <p>Enfeksyon nan basen yon MST ba nou, oubyen enfeksyon fòs kouch, avòtman oubyen akouchman ka lakòz</p>	Chache kote yo pale de: "maladi enflamasyon nan basen", "enfeksyon nan matris" ak "enfeksyon apre avòtman"	272 97 255

Ki kalte doulè	Kisa ki ka lakòz	Kisa pou n fè	Gade nan paj
Doulè pandan kontak seksyèl yo	<p>Maladi enflamasyon nan basen oubyen mak ki rete apre yon ansyen enfeksyon nan basen</p> <p>Yon kis nan ovè fibwòm</p> <p>lè n oblige fè bagay ak yon nèg san n pa vle</p>	<p>Chache kote yo pale de: “Maladi enflamasyon nan basen” “pwoblèm nan ovè yo” lè gen doulè nan yon kontak seksyèl</p>	272 383 380 193
Doulè, lè n ap fè mouvman, lè n ap maché oubyen lè n ap leve chay	Yon ansyen enfeksyon nan basen oubyen nenpòt nan pwoblèm ki pi wo yo	Pran yon analjezik (medikaman pou ti doulè), si sa nesesè	482
Doulè ki dire sèlman kèk èd tan, lè nou nan mitan tan ki pase ant lè règ la vini ak lè règ la ap tounen	<p>Kanal andedan vant nou irite lè ovè nou pwoudi ovil la paske gen de twa gout san ki tonbe</p> 	<p>Pran yon analjezik (medikaman pou ti doulè), si sa nesesè.</p> <p>Ale nan chapit ki eksplike “ki jan pou nou konprann kò nou”</p>	482 43
Doulè, lè n pokò gen plis pase 3 semèn depi n mete yon esterilè	Esterilè a pi vit fè n trape yon enfeksyon, lè n fè k mete l	Kouri al wè yon travayè sante san pèdi tan	216
Doulè san ankenn lòt siy	<p>enfeksyon nan basen ki ka fè n gen doulè san rete oubyen doulè limen mouri nan vant oubyen nan bout anba do n pandan plizyè mwa oubyen menm pandan plizyè ane</p> <p>enfeksyon nan trip, mikwòb, oubyen parazit lakòz</p> <p>Timè oubyen kis nan matris oubyen nan ovè</p>	<p>Kouri al wè yon travayè sante ki te resevwa fòmasyon pou l fè yon egzamen basen</p> <p>Al wè yon travayè sante oubyen gade nan liv ki rele “kote ki pa gen Doktè” a.</p> <p>Al wè yon travayè sante ki te resevwa fòmasyon pou l fè yon egzamen basen</p>	272 375

Si doulè nou genyen an pa sanble ditou ak sa nou sot wè yo, kesyon pi ba yo ka ede n jwenn plis eksplikasyon sou doulè sila a.

Kijan doulè a ye? Èske se yon gwo doulè ki rèd anpil - oubyen èske se yon ti doulè ki pa fè n mal twòp? Èske l ap tizonnen n san rete oubyen èske l fè alevini sou nou?

- Yon gwo doulè k ap fè alevini sou nou kapab se rezulta yon pyè nan ren. Gwo doulè k ap lanse nou oubyen ki tankou lakranp nan vant gen dwa se rezulta yon pwoblèm nan trip.
- Yon gwo doulè malouk kapab se rezulta yon apendisit oubyen yon gwasès ekstra-iteren (andeyò matris nou), sitou si se yon sèl kote nou santi doulè a.

Ki kantite tan doulè a fè sou nou?

- Yon gwo doulè sanzatann ki derefize ale gen dwa grav anpil. Gen dwa se yon gwasès ekstra-iteren (andeyò matris la), yon apendisit oubyen yon lòt pwoblèm nan trip, yon pwoblèm nan ovè oubyen maladi enflamasyon nan basen ki lakòz doulè sa a.
- Yon doulè ki dire plizyè jou oubyen plizyè semèn kapab se rezulta kèk mak ki rete apre yon ansyen enfeksyon, rezulta yon endijesyon (gonfleman), oubyen tou rezulta yon kòlè nou fè. Nou ka trete pwoblèm sa yo lakay nou.

Èske doulè a aji sou apeti nou?

- Si n gen doulè nan vant epi nou pa anvi manje anyen, nou gen dwa trape yon enfeksyon grav nan trip oubyen tou nou gen dwa gen apendisit.
- Si n gen doulè nan vant epi n santi nou anvi manje, nou pa gen ankenn nan pwoblèm sa yo.

Pou n jwenn plis enfòmasyon sou doulè anba ti vant, gade nan liv ki rele "kote ki pa gen dokte" a oubyen nan nenpòt liv sou lasante, an jeneral.

Kèk keksyon sou doulè nan vant

Youni, se pou w al nan klinik jodi a menm pou w konnen kote doulè sa a soti. Si se pa sa, se pi grav pwobleman ap vin pi grav.

Yon fanm ki reziyen l mache pandan l ap soufri ak yon doulè jodi a ka pèdi lavi l demen akòz menm doulè sa a. Kouri al chache èd san pèdi tan, si n pa fin konn sa k lakòz pwoblèm nan.